

Provincie Noord-Brabant
Provinciale Staten
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

uw kenmerk	uw brief van	ons kenmerk	behandeld door	datum
		20240521/FvD		21 mei 2024

onderwerp

Vastgestelde jaarstukken 2023 Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Moerdijk

Geachte leden van Provinciale Staten Noord-Brabant,

Bijgaand bieden wij u aan de Jaarstukken 2023 van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Havenschap Moerdijk. De gemeente Moerdijk en de provincie Noord-Brabant zijn de deelnemers in deze gemeenschappelijke regeling.

Per 1 januari 2017 zijn alle bedrijfsactiviteiten van de GR Havenschap Moerdijk ondergebracht in Havenbedrijf Moerdijk N.V. De GR Havenschap Moerdijk wordt vanaf 1 januari 2017 voortgezet als bedrijfsvoeringsorganisatie en vervult nog de rollen van aandeelhouder en financier van Havenbedrijf Moerdijk N.V.

Elk jaar brengt Havenschap Moerdijk jaarstukken uit. Hiermee wordt zowel inhoudelijk als financieel verantwoording afgelegd over het betreffende jaar. Het bestuur van GR Havenschap Moerdijk is bevoegd om de jaarrekening 2023 vast te stellen.

Doordat alle lasten en baten direct met het Havenbedrijf worden verrekend heeft het Havenschap in 2023 een resultaat van € 0. Het eigen vermogen van het Havenschap bedraagt over het gehele jaar 2023 € 97,265 miljoen. Dit bedrag is gelijk aan de waarde van de deelneming in het Havenbedrijf. De jaarstukken 2023 GR Havenschap Moerdijk zijn voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring.

De Jaarstukken 2023 zijn op 16 mei 2024 door het bestuur van GR Havenschap Moerdijk vastgesteld.

Het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling
Havenschap Moerdijk,

Namens deze,

HAVENSCHAP MOERDIJK JAARSTUKKEN 2023

HAVENSCHAP

MOERDIJK

Jaarstukken

2023

Behoort bij besluit van het Bestuur van 16 mei 2024

Mij bekend

De netwerksecretaris,

Inhoudsopgave

JAARVERSLAG

VOORWOORD.....	4
I. BESTUUR.....	5
II. PROGRAMMA FINANCIERING	6
III. VERPLICHTE PARAGRAFEN	7
WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	7
FINANCIERING EN TREASURY	8
BEDRIJFSVOERING.....	10
OPENBAARHEID.....	10
VERBONDEN PARTIJEN	11
IV. WAARDERINGSGRONDSLAGEN EN RESULTAATBEPALING.....	13
V. BALANS PER 31 DECEMBER 2023	16
VI. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2023.....	18
VII. TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2023	19
VIII. FINANCIËLE POSITIE	33
IX. CONTROLEVERKLARING	34

N.B. Vanwege afrondingen van bedragen kunnen afrondingsverschillen in de tabellen van deze jaarstukken staan.

Jaarverslag 2023

Voorwoord

Voor u liggen de jaarstukken 2023 van de gemeenschappelijke regeling bedrijfsvoeringsorganisatie Havenschap Moerdijk.

Het Havenschap is vanaf 1 januari 2017 een bedrijfsvoeringsorganisatie die uitsluitend optreedt als aandeelhouder en financier van Havenbedrijf Moerdijk NV.

Doelstelling en taken gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Havenschap Moerdijk

De taken van het Havenschap Moerdijk betreffen het bedrijfsmatig (doen) verrichten van werkzaamheden met betrekking tot het aandeelhouderschap van het Havenbedrijf Moerdijk NV en het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn, waaronder het verstrekken van eigen vermogen en financiering aan deze vennootschap en haar groepsvennootschappen alsmede het verwerven van gronden ten behoeve van het Havenbedrijf Moerdijk NV.

Het Havenschap Moerdijk kent hierdoor maar één programma, namelijk het programma “Financiering”. In deze jaarstukken zijn verder de verplichte paragrafen, de waarderingsgrondslagen en resultaatbepaling, de balans, overzicht van baten en lasten, toelichting op de balans, toelichting op het overzicht van baten en lasten, financiële positie en controleverklaring terug te vinden.

Deze jaarstukken zijn opgesteld conform BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten).

I. Bestuur

Hieronder volgen achtereenvolgend de leden van het Bestuur en de netwerksecretarissen in de periode van 1 januari tot en met 31 december 2023.

Bestuur

S. (Stijn) Smeulders;

M.P.J.M. (Martijn) van Gruijthuijsen;

C.J.A. (Jack) van Dorst;

A.M.J. (Danny) Dingemans.

Netwerksecretarissen

F. (Frank) van Dam;

B.G.M. (Ben) Cornel.

II. Programma Financiering

Doelstelling en taken gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Havenschap Moerdijk

De taken van Havenschap Moerdijk betreffen het bedrijfsmatig (doen) verrichten van werkzaamheden met betrekking tot het aandeelhouderschap van het Havenbedrijf Moerdijk NV en het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn, waaronder het verstrekken van eigen vermogen en financiering aan deze vennootschap en haar groepsvennootschappen alsmede het verwerven van gronden ten behoeve van het Havenbedrijf Moerdijk NV.

In 2023 heeft het Havenschap Moerdijk invulling gegeven aan haar taken zoals hierboven beschreven door het verstrekken van eigen vermogen en financiering aan het Havenbedrijf Moerdijk NV. Hiermee is de doelstelling van het Havenschap Moerdijk voor 2023 gerealiseerd.

Verstrekken krediet

Het Havenschap Moerdijk stelt jaarlijks voor het komende jaar een kredietlimiet vast, bij voorkeur gelijktijdig met het vaststellen van haar begroting, maar uiterlijk op 15 september van ieder jaar. De hoogte van de kredietlimiet is niet hoger dan het kredietplafond ter grootte van € 280 miljoen. Dit is vastgelegd in de kredietovereenkomst tussen Havenschap Moerdijk en Havenbedrijf Moerdijk NV.

De hoogte van de kredietlimiet wordt elk jaar bepaald en gebaseerd op de liquiditeitsplanning van het Havenbedrijf Moerdijk NV voor het komend kalenderjaar, met een opslag van 10% voor onvoorziene uitgaven van het Havenbedrijf Moerdijk NV.

In de bestuursvergadering van 4 april 2022 is de begroting 2023 vastgesteld. Hierin was een kredietlimiet voor 2023 van € 194,5 miljoen opgenomen. Op basis van een verzoek van het Havenbedrijf Moerdijk is middels een brief op 21 december 2022 een aanvullende financiering tot € 253,8 miljoen verzocht. Deze aanvullende financiering is in een besluit van het bestuur van 9 januari 2023 toegekend. Later in het jaar is een verdere verhoging gevraagd tot € 275 miljoen, deze is op 14 juli 2023 door het bestuur vastgesteld.

Deze kredietlimiet is in 2023 niet overschreden. Gemiddeld heeft het Havenbedrijf Moerdijk NV over 2023 € 219,6 miljoen (stand per 1 januari 2023 € 227,9 miljoen + stand per 31 december 2023 € 211,2 miljoen delen door twee) geleend van het Havenschap Moerdijk. Het Havenschap Moerdijk heeft vervolgens gemiddeld eenzelfde bedrag geleend bij marktpartijen. Het Havenbedrijf Moerdijk NV heeft in 2023 maximaal € 260,2 miljoen (per 22 december 2023) en minimaal € 208,3 miljoen (3 april 2023) geleend van het Havenschap Moerdijk. Het Havenschap Moerdijk heeft vervolgens maximaal en minimaal eenzelfde bedrag geleend bij marktpartijen.

III. Verplichte paragrafen

In het hoofdstuk Verplichte Paragrafen zijn de volgende onderdelen terug te vinden:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Financiering en treasury
- Bedrijfsvoering
- Openbaarheid
- Verbonden partijen

Omdat het Havenschap Moerdijk geen lokale heffingen en tarieven, geen kapitaalgoederen, geen gronden in bezit heeft komt in dit hoofdstuk geen paragraaf lokale heffingen en tarieven, paragraaf onderhoud kapitaalgoederen en geen paragraaf grondbeleid aan de orde.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het Havenschap Moerdijk heeft een bedrag van € 97.265.224 aan eigen vermogen beschikbaar om financiële risico's mee af te kunnen dekken. Dit bedrag is geheel aangewend ten behoeve van de financiële vaste activa (deelneming Havenbedrijf Moerdijk NV).

Het risico voor het Havenschap Moerdijk is het mogelijk afwaarderen op de waarde van de deelneming in het Havenbedrijf Moerdijk NV. De waarde van de deelneming wordt gebaseerd op verkrijgingsprijs of lagere marktaande indien deze duurzaam is. Er zijn op dit moment geen aanwijzingen dat van dit laatste sprake zou zijn.

In onderstaande tabel zijn de verplichte kengetallen terug te vinden:

	2023	Begro- ting 2023	Realisatie 2022
Netto schuldquote	23	nb	37
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte lenin- gen	-7	nb	-23
Solvabiliteitsratio	31	nb	30
Structurele exploitatieruimte	0	0	0
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

Toetsing aan de normen van de Wet Fido (Financiering decentrale overheden)

Kasgeldlimiet

Het risico van kortlopende financiering wordt beperkt met een zogenaamde kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet houdt in dat de totale omvang van de vlottende schuld op enig moment aan een maximum van 8,2% van de begrotingsomvang is gebonden. Voor het Havenschap Moerdijk kwam dit neer op een bedrag van € 255.000 (8,2% van € 3.106.000 begrote kosten). Het Havenschap Moerdijk is in 2023 onder de limiet gebleven en voldoet daarmee aan de norm.

Kasgeldlimiet 2023	kw 1	kw 2	kw 3	kw 4
Omvang begroting per 1 januari (= grondslag)	3.106	3.106	3.106	3.106
1.Toegestane kasgeldlimiet				
- In procenten van de grondslag	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
- In bedrag	255	255	255	255
2. Omvang vlottende korte schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar	89.600	101.100	81.700	47.700
Schuld in rekeningcourant	0	0	0	0
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	0	0	0	0
Totale omvang van de vlottende schuld	89.600	101.100	81.700	47.700
3. Vlottende middelen*				
Contante gelden in kas	0	0	0	0
Tegoeden in rekening-courant	19	9	9	13
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	89.600	101.100	81.700	47.700
Totale omvang van de vlottende omvang	89.619	101.109	81.709	47.713
4. Totaal netto vlottende schuld (2)-(3)	-19	-9	-9	-13
Toegestane kasgeldlimiet (1)	255	255	255	255
Ruimte (+) / Overschrijding (-); (1) - (4)	274	264	264	267

Per ultimo van het kwartaal

Alle bedragen X 1.000 euro (€)

Renterisiconorm

Ter zake van de vaste financiering stelt de wet een norm waaraan het renterisico van de portefeuille als geheel moet voldoen. Deze norm wordt aangeduid als renterisiconorm en bedraagt 20% van de begrotingsomvang. Kasgeldleningen in combinatie met renteswaps worden opgenomen bij de opgave van de renterisiconorm, aangezien hiermee het renterisico voor de lange termijn afgedekt wordt. Het renterisico doet zich pas voor op de einddatum, of eventueel eerder op een break clause moment van het betreffende renteswapcontract.

Doelstelling is dat de leningenportefeuille zo wordt gespreid, dat de te lopen renterisico's gelijkmatig over de jaren worden gespreid. In 2023 vond geen renteherziening plaats.

Renterisico op vaste schuld in 2023	€	0
Renterisiconorm (20% van de begrotingsomvang met min. € 2,5 milj.)	€	2.500.000
Ruimte onder renterisico norm	€	2.500.000

Het Havenschap Moerdijk voldoet daarmee aan de gestelde norm.

Omdat het Havenschap Moerdijk de aangetrokken leningen onder dezelfde condities een op een doorleent aan Havenbedrijf Moerdijk NV, loopt het Havenschap Moerdijk geen renterisico. Uit de jaarrekening 2023 blijkt dat er eind 2023 voor € 211.231.432 (€ 163.531.432 aan vast geldleningen en voor € 47.700.000 aan kasgeldleningen in combinatie met renteswaps) aan vaste geldleningen is verstrekt. Eind 2023 is door de GR aan de NV voor € 163.531.432 aan vaste geldleningen en voor € 47.700.000 aan vlottende geldleningen verstrekt.

Bedrijfsvoering

In het Havenschap Moerdijk vinden, behoudens het optreden als aandeelhouder en financier van Havenbedrijf Moerdijk NV, geen activiteiten plaats.

Het Havenschap Moerdijk heeft geen personeel in dienst. Het bestuurlijk proces en de voorbereiding van de besluitvorming wordt verzorgd door de netwerksecretarissen van het Havenschap Moerdijk. Deze functie wordt gezamenlijk uitgevoerd door een medewerker van de gemeente en een medewerker van de provincie, waarbij de werkzaamheden in onderling overleg worden uitgevoerd en vervanging kan worden geregeld. De administratie wordt verzorgd door het Havenbedrijf Moerdijk NV. Wat het Havenbedrijf Moerdijk NV doet voor het Havenschap Moerdijk is vastgelegd in een overeenkomst van opdracht tot levering van diensten.

Openbaarheid

In artikel 3.5 (Openbaarheidsparaagraaf) van de Wet Open overheid (Woo), in werking getreden per 1 mei 2022, wordt voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting, vanaf 2022, aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens.

In de begroting voor het boekjaar 2023 zijn er geen beleidsvoornemens met betrekking tot de Woo in de begroting vastgesteld en is rapportering over deze beleidsvoornemens niet mogelijk.

Verbonden partijen

De lijst van verbonden partijen van het Havenschap Moerdijk bestaat slechts uit een verbonden partij namelijk een 100% belang in het Havenbedrijf Moerdijk NV, dit belang is in 2023 niet gewijzigd. Deze verbonden partij valt onder de categorie vennootschappen en coöperaties.

Het Havenbedrijf Moerdijk NV heeft als doelstelling het complex Zeehaven- en Industrierterrein Moerdijk te doen aanleggen en exploiteren. Hieronder wordt mede verstaan het bevorderen van de bedrijvigheid alsmede het bevorderen van het imago en de maatschappelijk-economische ontwikkeling, voor zover deze ten dienste zijn van het Havenbedrijf Moerdijk NV, zijn aandeelhouders en/of overige belanghebbenden. In het jaarverslag 2023 van het Havenbedrijf Moerdijk NV is terug te lezen in welke mate de doelstellingen in 2023 gerealiseerd zijn.

Het eigen vermogen van het Havenbedrijf Moerdijk NV bedraagt per 1 januari 2023 € 137.027.248 en per 31 december 2023 € 143.634.738 (inclusief onverdeelde winst). De langlopende schulden van het Havenbedrijf Moerdijk bedragen per 1 januari 2023 € 132.024.646 en per 31 december 2023 € 164.029.355. Het resultaat na belastingen over 2023 bedraagt € 6.607.490 positief.

Voor de risico's die het Havenschap Moerdijk loopt als aandeelhouder en als financier van Havenbedrijf Moerdijk NV wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen en risiciobeheersing. Het gaat hierbij om het feit dat het Havenschap Moerdijk het risico loopt als eigenaar en als financier van het Havenbedrijf Moerdijk NV.

Jaarrekening 2023

IV. Waarderingsgrondslagen en Resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Voor zover niet anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vaste activa

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. De waarde van de deelneming wordt gebaseerd op verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde indien deze duurzaam is.

Leningen aan deelnemingen

Hierbij gaat het om het deel van de lening aan het Havenbedrijf Moerdijk NV met een rentetypische looptijd van één jaar of langer. Deze wordt tegen nominale waarde opgenomen.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Overige vorderingen

Deze overige vorderingen worden tegen nominale waarde opgenomen.

Overige verstrekte kasgeldleningen

Deze verstrekte kasgeldleningen worden tegen nominale waarde opgenomen.

RC met niet financiële instellingen

Deze rekening courant met niet financiële instellingen worden tegen nominale waarde opgenomen.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Deze uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaarrekening worden tegen nominale waarde opgenomen.

Liquide middelen

Kas- en banksaldi

Deze liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen.

Overlopende activa

Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen

Deze worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Algemene reserve

Dit eigen vermogen wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

Bestemmingsreserve

De bestemmingsreserve wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

Gerealiseerde resultaat

Dit is het in enig jaar gerealiseerd resultaat.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen.

De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Overige schulden

Deze overige schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Kasgeldleningen

Deze kasgeldleningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Schulden aan openbare lichamen

Deze schulden aan openbare lichamen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende passiva

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgende begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

Deze overlopende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

V. Balans per 31 december 2023

ACTIVA

		2023		2022
Vaste activa				
I. Financiële vaste activa				
a. Kapitaalverstrekkingen aan deelnemin- gen	97.265.224		97.265.224	
b. Leningen aan deelnemingen	163.531.431		141.480.811	
		260.796.655		238.746.035
Vlottende activa				
II. Uitzettingen met een rentetypi- sche looptijd korter dan één jaar				
a. Overige verstrekte kasgeldleningen	47.700.000		86.400.000	
b. RC met niet financiële instellingen	1.231.528		870.991	
c. Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar		48.931.528		87.270.991
III. Liquide middelen				
a. Kas- en banksaldi	12.789		25.081	
		12.789		25.081
IV. Overlopende activa				
a. Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	-	0	-	0
		309.740.972		326.042.107

Alle bedragen in euro's (€)

PASSIVA

	2023		2022	
Vaste passiva				
IV. Eigen vermogen				
a. Algemene Reserve	97.265.224		97.265.224	
b. Gerealiseerde resultaat	-	97.265.224	-	97.265.224
V. Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer				
a. Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	163.531.431		141.480.811	
b. Kasgeldleningen (in combinatie met renteswaps)	-	163.531.431	-	141.480.811
Vlottende passiva				
VI. Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
a. Overige schulden	-		3.025	
b. Kasgeldleningen	47.700.000		86.400.000	
c. Schulden aan openbare lichamen	-	47.700.000	-	86.403.025
VII. Overlopende passiva				
a. Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgende begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	1.244.317		893.047	
b. Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	-	1.244.317	-	893.047
		309.740.972		326.042.107

Alle bedragen in euro's (€)

VI. Overzicht van baten en lasten 2023

	Gerealiseerd 2023	Budget 2023	Gerealiseerd 2022
Programma Financiering			
Rente baten	6.778	2.755	3.450
Opbrengsten garantiepremie	320	320	320
Overige opbrengsten	39	31	27
Totaal Opbrengsten	7.137	3.106	3.797
Rente lasten	6.778	2.755	3.450
Kosten garantiepremie	320	320	320
Overige kosten	39	31	27
Totaal kosten	7.137	3.106	3.797
Totaal Programma Financiering	0	0	0
TOTAAL OPBRENGSTEN	7.137	3.106	3.797
TOTAAL KOSTEN	7.137	3.106	3.797
Mutaties in reserves			
Beschikkingen ten laste van reserves	0	0	0
Toevoeging aan reserves	0	0	0
Totaal Mutaties in reserves	0	0	0
GEREALISEERD RESULTAAT voor belastingen	0	0	0
Belastingen	0	0	0
GEREALISEERD RESULTAAT na belastingen	0	0	0

(Totaal Resultaat na reservemutaties en voor bestemming)

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

VII. Toelichting op de balans per 31 december 2023

Vaste activa

I. Financiële vaste activa

a. Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

Het Havenschap Moerdijk heeft een 100% participatie in het aandelenkapitaal van het Havenbedrijf Moerdijk N.V van € 97.265.224. De waarde van de deelneming wordt gebaseerd op verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde indien deze duurzaam is. Omdat de winst die het Havenbedrijf Moerdijk NV over 2023 laat zien en de begroting 2024 van het Havenbedrijf Moerdijk NV meerjarig een positief saldo laat zien zijn er op dit moment geen aanwijzingen dat er sprake zou zijn van een duurzame waardevermindering.

b. Leningen aan deelnemingen

Het Havenschap Moerdijk heeft per 31 december 2023 € 163.531.431 met rentetypische looptijd van één jaar of langer uitgeleend aan het Havenbedrijf Moerdijk NV. Op 1 januari 2023 ging het om een bedrag van € 141.480.811.

Vlottende activa

II. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

a. Overige verstrekte kasgeldleningen

Overige verstrekte kasgeldleningen	2023	2022
Overige verstrekte kasgeldleningen	47.700.000	86.400.000
Totaal	47.700.000	86.400.000

Het Havenschap Moerdijk heeft per 31 december 2023 € 47.700.000 met rentetypische looptijd van één jaar of korter uitgeleend aan het Havenbedrijf Moerdijk NV. Op 1 januari 2023 ging het om een bedrag van € 86.400.000. Zie ook onderstaand overzicht.

b. RC met niet financiële instellingen

Het Havenschap Moerdijk heeft per 31 december 2023 in rekening courant € 1.231.528 tegoed van het Havenbedrijf Moerdijk NV. Op 1 januari 2023 ging het om een bedrag van € 870.991. Zie ook onderstaand overzicht.

RC met niet financiële instellingen	2023	2022
RC met niet financiële instellingen	1.231.528	870.991
Totaal	1.231.528	870.991

c. Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Het Havenschap Moerdijk heeft per 31 december 2023 geen uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaarrekening. Op 1 januari 2023 waren er ook geen uitzettingen. Zie ook onderstaand overzicht.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar	2023	2022
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar	-	-
Totaal	-	-

Het Havenschap Moerdijk valt onder het regime van “Verplicht Schatkistbankieren”.

Het Havenschap Moerdijk heeft over 2023 geen uitzettingen gedaan in 's Rijks schatkist, omdat de liquide middelen in 2023 op kwartaalbasis niet boven het drempelbedrag voor schatkistbankieren zijn uitgekomen. Zie onderstaande berekening.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar 2023					
(1)	Drempelbedrag	1000			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	37	24	39	19
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	963	976	961	981
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	3.106			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	3.106			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000	Drempelbedrag	1000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	3.306	2.147	3.597	1.718
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	37	24	39	19

III. Liquide middelen

a. Kas- en banksaldi

De kas- en banksaldi bedragen per 31 december 2023 € 12.789 en per 1 januari 2023 € 25.081. Liquide middelen staan ter vrije beschikking. Zie verder onderstaand overzicht.

Kas- en banksaldi	2023	2022
Bank Nederlandse Gemeente	1.016	1.028
Rabobank	11.773	24.053
Totaal	12.789	25.081

IV. Overlopende activa

a. Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen. Zie onderstaand overzicht.

Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	2023	2022
Nog te ontvangen BTW	-	-
Vooruitbetaald rente kosten	-	-
Totaal	-	-

Vaste passiva

IV. Eigen vermogen

Eigen vermogen	Boekwaarde per 1-1-2023	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde per 31-12-2023
Algemene reserve	97.265.224	-	-	97.265.224
Gerealiseerd resultaat	-	-	-	-

a. Algemene reserve

De algemene reserve bedraagt zowel op 1 januari als op 31 december 2023 € 97.265.224.

b. Gerealiseerde resultaat

Het gerealiseerde resultaat over 2023 is € 0 omdat het Havenschap Moerdijk, conform de kredietovereenkomst tussen Havenschap Moerdijk en Havenbedrijf Moerdijk NV, alle kosten in rekening mag brengen bij het Havenbedrijf Moerdijk NV.

V. Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

a. Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen

De restant schuld op de afgesloten leningen bij de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten) en NWB (Nederlandse Waterschapsbank N.V.) per ultimo 2023 bedraagt € 163.531.432. Per 2 augustus 2023 is een lening afgesloten t.w.v. € 32.500.000. De totale betaalde rente in 2023 van de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar bedraagt € 3.115.718. In 2023 is € 10.449.379 afgelost op de vaste schulden. Zie verder onderstaand overzicht.

Kredietverstrekker	Hoofdsom	Percentage	Ingangsdatum	Einddatum	Restant schuld 01-01-2023	Nieuwe leningen in 2023	Aflossing in 2023	Restant schuld 31-12-2023
BNG	3.800.000	5,030	22-08-2002	22-08-2027	760.000	-	152.000	608.000
BNG	600.000	3,750	15-08-2005	15-08-2030	254.419	-	27.858	226.561
BNG	1.800.000	3,750	15-08-2005	15-08-2030	763.254	-	83.575	679.679
BNG	1.000.000	3,850	01-02-2006	01-02-2031	471.652	-	44.842	426.810
BNG	3.250.000	4,470	15-01-2007	15-01-2032	1.731.486	-	141.103	1.590.383
NWB	45.000.000	0,082	13-11-2020	13-11-2030	45.000.000	-	-	45.000.000
NWB *	50.000.000	0,050	01-07-2021	01-10-2029	50.000.000	-	-	50.000.000
NWB *	27.500.000	-0,210	01-07-2021	02-10-2023	10.000.000	-	10.000.000	0
BNG	14.500.000	1,647	22-07-2022	22-07-2025	14.500.000	-	-	14.500.000
BNG	8.000.000	2,394	22-07-2022	22-07-2032	8.000.000	-	-	8.000.000
BNG	10.000.000	2,514	22-07-2022	22-07-2034	10.000.000	-	-	10.000.000
BNG	32.500.000	3,580	02-08-2023	04-08-2025		32.500.000	-	32.500.000
Totaal	197.950.000				141.480.811	32.500.000	10.449.379	163.531.432

Vlottende passiva

VI. Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

a. *Overige schulden*

Het Havenschap Moerdijk heeft per 31 december 2023 € 0 aan openstaande facturen die nog betaald moet worden. Per 31 december 2022 was dit € 3.025.

Overige schulden	2023	2022
Overige schulden	-	3.025
Totaal	-	3.025

b. *Kasgeldleningen*

Per 31 december 2023 is € 47.700.000 opgenomen als kasgeldleningen. Per 31 december 2022 ging het om een bedrag van € 86.400.000. Zie ook onderstaand overzicht.

Kasgeldleningen	2023	2022
Kasgeldleningen	47.700.000	86.400.000
Totaal	47.700.000	86.400.000

Overzicht Kasgeldleningen 2023

Kasgeldleningen	Ingangsdatum	Einddatum	Rentepercen- tage	Hoofdsom	
BNG	21-12-22	20-01-23	2,250%	29.900.000	*
Aegon Custody B.V.	21-12-22	20-01-23	1,990%	25.000.000	*
Achmea Zilveren Kruis	21-12-22	20-01-23	2,800%	31.500.000	*
BNG	20-01-23	21-02-23	2,250%	36.400.000	
Aegon Custody B.V.	20-01-23	21-02-23	2,180%	25.000.000	
Achmea Zilveren Kruis	20-01-23	21-02-23	2,180%	25.000.000	
BNG	21-02-23	03-04-23	2,700%	64.600.000	
Achmea Zilveren Kruis	21-02-23	03-04-23	2,650%	25.000.000	
NWB (kredietfaciliteit)	03-04-23	02-05-23	3,055%	72.000.000	
NWB (kredietfaciliteit)	02-05-23	02-06-23	3,187%	72.000.000	
Achmea Zilveren Kruis	03-04-23	02-06-23	3,080%	25.000.000	
NWB (kredietfaciliteit)	02-06-23	03-07-23	3,361%	26.100.000	
Achmea	02-06-23	03-07-23	3,280%	25.000.000	
Zilveren Kruis	02-06-23	03-07-23	3,280%	25.000.000	
Aegon Custody B.V.	02-06-23	03-07-23	3,310%	25.000.000	
NWB (kredietfaciliteit)	03-07-23	02-08-23	3,565%	33.300.000	
Achmea	03-07-23	02-08-23	3,460%	25.000.000	
Zilveren Kruis	03-07-23	02-08-23	3,460%	25.000.000	
Aegon Custody B.V.	03-07-23	02-08-23	3,480%	25.000.000	
NWB (kredietfaciliteit)	02-08-23	04-09-23	3,728%	3.500.000	
Achmea	02-08-23	04-09-23	3,710%	25.000.000	
Zilveren Kruis	02-08-23	04-09-23	3,710%	25.000.000	
Aegon Custody B.V.	02-08-23	04-09-23	3,730%	25.000.000	
NWB (kredietfaciliteit)	04-09-23	02-10-23	3,787%	31.700.000	
Achmea	04-09-23	02-10-23	3,780%	25.000.000	
Zilveren Kruis	04-09-23	02-10-23	3,780%	25.000.000	
NWB (kredietfaciliteit)	02-10-23	02-11-23	3,995%	38.200.000	
Achmea	02-10-23	02-11-23	3,980%	25.000.000	
Zilveren Kruis	02-10-23	02-11-23	3,980%	25.000.000	
NWB (kredietfaciliteit)	02-11-23	04-12-23	4,018%	1.900.000	
Achmea	02-11-23	04-12-23	3,980%	25.000.000	
Zilveren Kruis	02-11-23	04-12-23	3,980%	25.000.000	
Aegon Custody B.V.	02-11-23	04-12-23	3,980%	10.000.000	
Provincie Noord-Brabant	02-11-23	04-12-23	3,960%	30.000.000	
Provincie Noord-Brabant	04-12-23	22-12-23	3,960%	96.700.000	
Provincie Noord-Brabant	22-12-23	02-01-24	3,960%	47.700.000	**
Totaal					

Alle bedragen in euro's (€)

* Begindatum kasgeldlening 2023

** Einddatum kasgeldlening 2024

c. Schulden aan openbare lichamen

Per 31 december 2023 zijn er geen schulden aan openbare lichamen.

Schulden aan openbare lichamen	2023	2022
Schulden aan openbare lichamen	-	-
Totaal	-	-

VII. Overlopende passiva

a. Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgende begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

Deze post bestaat uit nog te betalen rente en kosten voor de financiering en bedraagt per 31 december 2023 € 1.244.317. Per 1 januari 2022 ging het om een bedrag van € 893.047.

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgende begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	2023	2022
Nog te betalen rente en kosten	1.244.317	893.047
Totaal	1.244.317	893.047

VIII. Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Renteswaps	Ingangsdatum	Einddatum	Percentage	Hoofdsom per 31-12-2023	Marktwaaarde per 31-12-2023
Rabobank	15-11-2008	01-10-2029	4,3600	50.000.000	-4.105.345
Totaal				50.000.000	-4.105.345

Alle bedragen in euro's (€)

De marktwaarde van deze twee renteswaps bedraagt per 31 december 2023 € 4.105.345 negatief (per 31 december 2022 bedroeg dit € 3.445.527 negatief). De verslechtering in de marktwaarde is onder meer het gevolg van de in 2023 afgenomen forward rente. Zowel de Rabobank¹ als het Havenschap Moerdijk hadden het recht om de renteswap met ingangsdatum 26 juli 2007 tien jaar na de transactiedatum, 26 juli 2017, te beëindigen. Zowel de Rabobank als het Havenschap Moerdijk hebben geen gebruik gemaakt van dat recht. Verder zou de Rabobank aanvullende zekerheden mogen vragen op het moment dat de negatieve marktwaarde van de swap bij de Rabobank het afgesproken bedrag (€ 40.000.000) overschrijden. De Rabobank kan op zo'n moment ook het afgesproken bedrag verhogen. Van een overhedegesituatie (meer renteswaps dan financiering) is in 2023 geen sprake geweest.

Vennootschapsbelasting

De belastingdienst heeft bevestigd dat het Havenschap niet vennootschapsbelastingplichtig is omdat er geen sprake is van een winstoogmerk.

¹ De Rabobank heeft een Aa2 rating van Moody's, A+ rating van Standard & Poor's, A+ rating van Fitch en AA rating van DBRS.

Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2023

Vanaf 2017 kent het Havenschap Moerdijk alleen het programma Financiering. In het overzicht van baten en lasten is de realisatie 2023, het budget 2023 en de realisatie 2022 voor dit programma terug te vinden.

De rente baten zijn € 4.023.000 hoger uitgevallen dan begroot en € 3.328.000 hoger dan 2022. Met name omdat het rentepercentage waartegen uitgeleend is hoger lag dan begroot. De opbrengsten garantiepremie zijn gelijk aan de begroting en 2022. De overige opbrengsten zijn € 8.000 hoger dan begroot en € 12.000 hoger dan 2022, dit betreft met name doorbelasting van hogere accountantskosten in 2023.

De rentekosten zijn € 4.023.000 hoger uitgevallen dan begroot en € 3.328.000 hoger dan 2022. Met name omdat het rentepercentage waartegen geleend is hoger lag dan begroot. De kosten garantiepremie zijn gelijk aan de begroting en 2022. De garantiepremie geldt als vergoeding voor de deelnemers van het Havenschap, te weten de gemeente Moerdijk en de provincie Noord-Brabant, voor het garant staan van de verplichtingen van het Havenschap jegens Bancaire Instellingen. De overige kosten zijn € 8.000 hoger dan begroot en € 12.000 hoger dan 2022, dit gaat met name om accountantskosten.

Het saldo van de opbrengsten en kosten is € 0 omdat het Havenschap, conform de kredietovereenkomst tussen Havenschap en Havenbedrijf, alle kosten in rekening mag brengen bij de Havenbedrijf.

De belastingdienst heeft bevestigd dat het Havenschap niet vennootschapsbelastingplichtig is omdat er geen sprake is van een winstoogmerk.

Incidentele baten en lasten

In 2023 hebben zich geen incidentele baten en lasten voorgedaan.

Structurele mutaties in reserves

In 2023 hebben zich geen structurele mutaties in de reserves voorgedaan.

Overzicht structurele mutaties reserves	Gerealiseerd 2023	Budget 2023	Gerealiseerd 2022
Mutaties in reserves			
Beschikkingen ten laste van reserves	0	0	0
Toevoeging aan reserves	0	0	0
Totaal Structurele Mutaties in reserves	0	0	0

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Het programma Financiering kent een kostenoverschrijding van € 4.031.000 en een bate overschrijding voor hetzelfde bedrag. Dit betekent dat er sprake is van een begrotingsonrechtmatigheid. Deze overschrijding is het gevolg van de gestegen rente, welke niet in de begroting was voorzien. Daarnaast is er ook meer geleend dan begroot was. Vanaf 2024 zal periodiek de realisatie ten opzichte van de begroting geevalueerd worden, indien nodig zal een begrotingswijziging doorgevoerd worden.

	Gereali- seerd 2023	Budget 2023	Overschrij- ding 2023
Programma Financiering			
Rente baten	6.778	2.755	4.023
Opbrengsten garantiepremie	320	320	-
Overige opbrengsten	39	31	8
Totaal Opbrengsten	7.137	3.106	4.031

	Gereali- seerd 2023	Budget 2023	Overschrij- ding 2023
Programma Financiering			
Rente lasten	6.778	2.755	4.023
Kosten garantie premie	320	320	-
Overige kosten	39	31	8
Totaal kosten	7.137	3.106	4.031

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Verantwoordelijkheid bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het bestuur op 19 mei 2021 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Het bestuur heeft geen grensbedrag bepaald.

Bevinding

Het bestuur is van mening dat er sprake is van een begrotingsonrechtmatigheid. De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium	
1A. Overschrijding lasten programma's	€ 4,0
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	€ 0,0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	€ 0,0
3.Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld	€ 0,0
<i>Totaal begrotingsonrechtmatigheden</i>	€ 4,0
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden.	€ 0,0
5.Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	€ 4,0
Voorwaardencriterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed.	€ 0,0
M&O criterium	
Geen bevindingen	
<i>(€ x 1.000.000)</i>	

Taakvelden

Hieronder volgt het overzicht met taakvelden.

	Gereali- seerd 2023	Budget 2023	Gereali- seerd 2022
Opbrengsten			
0.1 Bestuur	39	31	27
0.5 Treasury	7.098	3.075	3.770
Totaal Opbrengsten	7.137	3.106	3.797
Kosten			
0.1 Bestuur	39	31	27
0.5 Treasury	7.098	3.075	3.770
Totaal kosten	7.137	3.106	3.797
Totaal Opbrengsten en kosten	0	0	0

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

WNT – verantwoording 2023 Havenschap Moerdijk

De WNT is van toepassing op Havenschap Moerdijk. Het voor Havenschap Moerdijk toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000 (het algemeen bezoligingsmaximum).

1d. Topfunctionarissen (*inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder*):

Naam	Funcie
S. Smeulders	Voorzitter Bestuur
M.P.J.M. van Gruijthuijsen	Lid van Bestuur
C.J.A. van Dorst	Lid van Bestuur
A.M.J. Dingemans	Lid van Bestuur

Het bestuur van Havenschap Moerdijk is onbezoldigd en daarmee wordt het bezoldigingsmaximum van € 223.000 voor 2023 niet overschreden. Het Havenschap Moerdijk heeft geen personeel in dienst. Het bestuurlijk proces en de voorbereiding van de besluitvorming wordt verzorgd door de netwerksecretarissen van het Havenschap Moerdijk. Deze functie wordt gezamenlijk uitgevoerd door een medewerker van de gemeente en een medewerker van de provincie, waarbij de werkzaamheden in onderling overleg worden uitgevoerd en vervanging kan worden geregeld. De administratie wordt verzorgd door het Havenbedrijf Moerdijk NV.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Overige gegevens

VIII. Financiële positie

Het werkkapitaal per 31 december 2023 bedraagt € 0.

	Werkelijk 31-12-2023	Begroting 2023	Werkelijk 31-12-2022
Beschikbaar op lange termijn			
- <u>Eigen vermogen</u>			
Algemene reserve	97.265	97.265	97.265
Totaal eigen vermogen	97.265	97.265	97.265
Langlopende leningen	163.531	98.531	141.481
Kasgeldlening (met renteswaps)	0	0	0
Totaal leningen	163.531	98.531	141.481
Totaal beschikbaar op lange termijn	260.796	195.796	238.746
Geïnvesteed op lange termijn			
Financiële vaste activa			
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	97.265	97.265	97.265
Lening u/g Havenbedrijf Moerdijk N.V.	163.531	98.531	141.481
Totaal financiële vaste activa	260.796	195.796	238.746
Totaal geïnvesteed op langere termijn	260.796	195.796	238.746
Saldo beschikbaar werkkapitaal	0	0	0

Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

RA3294

Aan: het bestuur van de gemeenschappelijke regeling BVO Havenschap Moerdijk

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van de gemeenschappelijke regeling Havenschap Moerdijk te Moerdijk gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2023 en van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling Havenschap Moerdijk op 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- ▶ het overzicht van baten en lasten over 2023;
- ▶ de balans per 31 december 2023;
- ▶ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2023; en
- ▶ de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol 2021-2024 dat is vastgesteld door het bestuur op 7 juli 2021 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Havenschap Moerdijk zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden rechtmatigheidsverantwoording

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel rechtmatigheidsverantwoording in de toelichting op de jaarrekening op pagina 30. Het bestuur heeft in deze rechtmatigheidsverantwoording toegelicht dat een deel van de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand is gekomen. Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van in totaal € 4.031.000, ligt boven de materialiteit voor de jaarrekening. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

B. Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op €71.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 3.550 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

C. Verklaring over de in het jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- Jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

D. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het door het bestuur vastgestelde normenkader d.d. 7 juli 2021. en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur en de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol 2021-2024 dat is vastgesteld door het bestuur op 7 juli 2021, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring.

Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;

- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen, 17 mei 2024

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g.
